

Презентація курсу

**«Дошкільна
лінгводидактика»**

Метою навчальної дисципліни «Дошкільна лінгводидактика» є

озброєння майбутніх фахівців теоретичними знаннями, лінгвістичними, лінгводидактичними, психофізіологічними засадами навчання рідної мови та формування професійно-мовленнєвої компетентності щодо розвитку мовлення дітей дошкільного віку, навчання їх рідної мови, виховання мовленнєвої культури відповідно до державних стандартів вищої школи та Базового компонента дошкільної освіти України.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Дошкільна лінгводидактика» є:

- *теоретико-методологічні* – знання наукових філософських, психологічних, природничих засад побудови методики навчання рідної мови в дошкільному закладі;
- *лінгвістичні* – озброєння студентів науковими знаннями з мовознавства, які є обов'язковою умовою ефективності розробки навчальних технологій мовленнєвої діяльності та спілкування дітей дошкільного віку з кожного розділу методики;
- *когнітивні* – ознайомлення майбутніх вихователів з Базовим компонентом дошкільної освіти, державними програмами: програмою виховання і навчання дітей від 2 до 7 років «Дитина», програмою розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» та ін.; навчально-методичними, методичними посібниками з розвитку мовлення, навчання дітей рідної мови на різних етапах дошкільного дитинства;
- *лінгводидактичні* – озброєння студентів знаннями з методики розвитку мовлення і навчання рідної мови дітей від народження до 6 (7) років;
- формування у дітей дошкільного віку системи лінгводидактичних знань, умінь і навичок;
- *проективно-прогностичні* – формування у студентів умінь і навичок, планування різних видів роботи з розвитку мовлення, навчання мови, виховання мовленнєвої культури в різних вікових групах дошкільного навчального закладу;
- *корекційні* – прищеплення студентам навичок коригування відхилень і вад у мовленні дітей, що виникли за різних причин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Дошкільна лінгводидактика» здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

1. Знати явища з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять і категорій.
2. Володіти нормами мовлення, писемної і усної мовленнєвої діяльності державною мовою в контексті дошкільної освіти.
3. Знати критерії оцінювання якості освітньої діяльності з розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку.
4. Володіти концептуальними знаннями, набутими у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень.
5. Усвідомлювати цілі спільної діяльності і способів їх досягнення у співпраці та взаємодії.

Вміти:

1. Володіти вміннями і навичками, необхідними для реалізації Базового компонента дошкільної освіти та чинних освітніх програм; визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.
2. Організовувати свою діяльність і діяльність колективу ЗДО з метою розвитку й побудови його освітньої діяльності на правових і демократичних засадах.
3. Дотримуватися норм державної мови у спілкуванні й організації взаємодії з дітьми та іншими суб'єктами навчально-виховного процесу в системі дошкільної освіти.
4. Організовувати і проводити моніторинг якості освітньої діяльності з дітьми у закладах дошкільної освіти та в сім'ї.
5. Вміти використовувати сучасні кваліметричні методики діагностування дітей дошкільного віку: обдарованих дітей; дітей, які розвиваються в нормі; дітей з особливими потребами; оцінювати особистісні досягнення кожної дитини; враховувати індивідуальні відмінності дітей та розробляти дитиноцентричні творчо-розвивальні, освітньо-розвивальні, корекційно-розвивальні та інші адресно спрямовані технології і методики.
6. Володіти засобами, методами, методиками і технологіями навчання й виховання з метою формування гармонійно розвиненої особистості дитини раннього і дошкільного віку.
7. Розв'язувати складні непередбачувані задачі і проблеми у професійній діяльності, що передбачають збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів.

Згідно з вимогами освітньо-професійних програм «Дошкільна освіта» здобувачі вищої освіти повинні досягти таких **компетентностей**:

Інтегральної: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психологопедагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальнопредметних:

1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
6. Здатність до міжособистісної взаємодії.
7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
9. Здійснення безпечної діяльності.

Фахових:

1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.
2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).
3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.
4. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.
5. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.
6. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).
7. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.
8. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку естетичного ставлення до довкілля, емоційного сприймання і переживання творів мистецтва.
9. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.
10. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.
11. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.
12. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Міждисциплінарні зв'язки

Проблематика дисципліни «Дошкільна лінгводидактика» пов'язана з курсами «Дитяча психологія», «Дошкільна педагогіка», «Дитяча література», «Вікова фізіологія і валеологія», «Конфліктологія».

Рекомендована література:

Основна:

1. Бех І.Д. Виховання особистості : підручник. Київ : Либідь. 2008. 848 с.
2. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови : підручник. Київ: Вища школа. 2007. 542с. URL <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0043236.pdf>
3. А. М. Богуш. Дошкільна лінгводидактика. Хрестоматія : навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закладів. Київ: Слово. Ч. 1. 2005 ; Ч. 2. 2005. 720 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0043238.pdf>
4. Богуш А. М. Методика розвитку рідної мови і ознайомлення з навколишнім у дошкільному закладі : практикум. Київ : Вища школа. 1995. 192 с.
5. Калмикова Л.О. Перспективність і наступність в навчанні мови й розвитку мовлення дітей дошкільного і молодшого шкільного віку : психолінгвістичний і лінгвометодичний виміри : навч.-метод. посіб. Київ. 2017. 446. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi58/0043091.pdf>
6. Система освітньої роботи з дітьми молодшого дошкільного віку : посібник / упоряд.: Олена Михайлівна Березіна, Олена Леонідівна Цимбалюк. Тернопіль. 2018. 464 с.

Рекомендована література:

Додаткова:

1. Базовий компонент дошкільної освіти / наук. кер.: А. М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф., д-р пед. наук; Авт. кол-в: Богуш А. М., Беленька Г. В., Богініч О. Л., Гавриш Н. В., Долинна О. П., Ільченко Т. С., Коваленко О. В., Лисенко Г. М., Машовець М. А., Низковська О. В., Панасюк Т. В., Піроженко Т. О., Поніманська Т. І., Сідельнікова О. Д., Шевчук А. С., Якименко Л. Ю. Київ. Видавництво МОН, 2012. 26 с. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>
2. Богуш А. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років : монографія. Київ. 2004. 376 с.
3. Дитина. Освітня програма для дітей від двох до семи років / авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білоskalенко та ін.; наук. ред.: Г. В. Беленька, М. А. Машовець ; Мін. осв. і науки України, Київ. 2016. 304 с.
4. Методика розвитку рідної мови і ознайомлення з навколишнім у дошкільному закладі : навч. посіб. для студ. пед. ін-тів і учнів педучилищ / А. М. Богуш, Н. П. Орланова, Н. І. Зеленко, В. К. Лихолєтова; за ред. А. М. Богуш. Київ. 1992. 414 с.
5. Крутій К. Л. Навчання дітей української мови : теорія і практика. Запоріжжя. 2000. 156 с.

Інформаційні ресурси:

1. Богуш А. М. Про місце оцінки і оцінних суджень у мовленнєвому розвитку дітей. *Дошкільна освіта*. 2014. № 4 (6). URL : <http://goo.gl/6eZ0A5>.
2. Котик Т. М. Умови і напрями забезпечення наступності у навчанні рідної мови дошкільників і молодших школярів. *Дошкільна освіта*. 2003. № 2 (2). URL : <http://goo.gl/PvLVGI>.
3. Лист Міністерства освіти і науки України від 16.06.2016 за № 1/9 – 315 «Щодо організації освітньої роботи в дошкільних навчальних закладах у 2016/2017 навчальному році» URL: http://shkos.at.ua/load/normativni_dokumenti/mon_listi/shhodo_organizaciji_osvitnoji_roboti_v_doshkilnih_navchalnih_zakladakh_u_2016_2017_navchalnomu_roci/4-1-0-561
4. Мета і завдання дошкільного закладу з розвитку мовлення дітей дошкільного віку. Інтернет-видання. URL: <http://goo.gl/a0QSAJ>.
5. Навчально-мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку. Електронний словник «Глосарій». URL: <http://goo.gl/zqpaJp>.
6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

До зустрічі на заняттях!